

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій

*Про розгляд законопроекту за
реєстр. № 4629-1*

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на засіданні 3 березня 2021 року (протокол № 79) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти (реєстр. № 4629-1 від 09.02.2021), внесений народними депутатами України Колебошиним С.В., Бабаком С.В. та іншими народними депутатами України, і повідомляє про таке.

У законопроекті, метою прийняття якого згідно з пояснювальною запискою є вдосконалення окремих положень законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» стосовно трансформації мережі закладів загальної середньої освіти, спрямованої на реалізацію реформи «Нова українська школа», серед іншого пропонується:

1) передбачити функціонування спеціально уповноваженої державою установи, метою створення якої визначено забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти особою, яка перебуває на стаціонарному лікуванні в закладі охорони здоров'я.

Слід зазначити, що відповідно до статі 8 Закону України «Про повну загальну середню освіту» здобуття повної загальної середньої освіти в закладі охорони здоров'я забезпечують заклади загальної середньої освіти, їх філії, за якими засновниками закріплено заклади охорони здоров'я, або інші заклади освіти, їхні філії, зокрема на території закладу охорони здоров'я (за вибором батьків дитини або особи, яка досягла повноліття) шляхом створення додаткових класів, визначення форми здобуття освіти, затвердження індивідуального плану чи визначення іншого найбільш сприятливого для дитини способу здобуття освіти з використанням приміщень, обладнання, іншої матеріально-технічної бази відповідного закладу охорони здоров'я.

Тому спеціально уповноважена державою установа є додатковою ланкою у такому переліку закладів, хоча за висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України з тексту законопроекту не зрозуміло, який правовий статус такої установи та його елементи.

Очевидно, що заснування нової державної установи та забезпечення її функціонування потребуватиме додаткових коштів з державного бюджету;

2) надати право Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним, міським, селищним, сільським радам до 1 вересня 2027 р. утворювати комунальні ліцеї та без дотримання вимоги щодо започаткування їх роботи за наявності не менше чотирьох 10 класів *(згідно з чинною нормою – Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні та міські (міст з населенням більше 50 тисяч) ради при функціонуванні не менше чотирьох 10 класів)*.

Починаючи з 1 вересня 2027 року рішення про утворення комунальних ліцеїв будуть приймати Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, міські ради та представницькі органи інших територіальних громад, які спроможні забезпечити функціонування ліцею відповідно до вимог законодавства (за умови функціонування не менше чотирьох класів протягом 10 року навчання, не менше чотирьох класів протягом 11 року навчання, не менше чотирьох класів протягом 12 року навчання, що впроваджуватиметься поетапно до 1 вересня 2029 року).

Міністерство фінансів України з приводу такої ініціативи зауважує:

надання права органам місцевого самоврядування (малочисельним містам, сільським та селищним радам) засновувати ліцеї та відтермінування до 2027-2029 років норми щодо функціонування у комунальних ліцеях не менше чотирьох 10,11,12 класів призведе до сповільнення процесу реформування та трансформації освітньої мережі, неефективного витрачання коштів державного бюджету (освітньої субвенції) і місцевих бюджетів та потребуватиме вишукування додаткових ресурсів на утримання класів з низькою наповнюваністю учнів, на виплату заробітної плати додатковій чисельності педагогічних працівників та інших працівників, на адміністративно-господарські послуги на утримання майна закладів тощо;

у 2019/2020 навчальному році в Україні функціонував 121 ліцей з фактичною наповнюваністю класів до 15 учнів. Як показує практика, витрати на одного учня у закладах освіти з низькою наповнюваністю класів перевищують удвічі-втричі середні видатки по країні.

3) забезпечити здобуття в опорних закладах освіти профільної загальної середньої освіти */згідно з чинною нормою – здобуття початкової та базової середньої освіти/*.

За висновком Міністерства фінансів запропоноване не відповідає чинному законодавству, оскільки в рамках реформування і модернізації освітньої системи опорні заклади створені для здобуття виключно початкової та базової середньої освіти;

4) продовжити у 2021-2030 роках виділення субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа”, у тому числі з метою запровадження трирічної профільної середньої освіти в рамках дванадцятирічної повної загальної середньої освіти.

У Законі України «Про Державний бюджет на 2021 рік» передбачено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа” у сумі 1 421,3 млн гривень.

Міністерство фінансів України з огляду на запропоноване положення звертає увагу, що виконання затвердженої Кабінетом Міністрів України Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» забезпечується протягом 2017 – 2029 років трьома етапами. Тому, надання відповідної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам має здійснюватися в рамках періоду дії такої Концепції.

Загалом, Міністерство фінансів України у експертному висновку до законопроекту відмічає, що реалізація його положень потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету та місцевих бюджетів.

Однак, всупереч вимогам частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України та частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України суб'єктом права законодавчої ініціативи до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету. Натомість, у пояснювальній записці до законопроекту зазначається, що його реалізація не призведе до зміни показників Державного бюджету України.

З урахуванням наведеного термін набрання чинності законом, визначений у законопроекті (з дня, наступного за днем його опублікування), не відповідає частині третій статті 27 Бюджетного кодексу України, що встановлює вимоги щодо введення в дію законів України або їх окремих положень, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету).

За результатами розгляду Комітет ухвалив рішення, що проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти (реєстр. № 4629-1 від 09.02.2021), внесений народними депутатами України Колебошиним С.В., Бабаком С.В. та іншими народними депутатами України, має вплив на показники бюджетів (призведе до збільшення видатків державного та місцевих бюджетів). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Голова Комітету

Ю. АРІСТОВ

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00
Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/9-2021/78407 від 04.03.2021

422374